

[Kjørulff-Schmidt]

I en rapport, som repræsentanter for GTO netop har udarbejdet, fremhæves det ifølge bladet Ingeniøren, at det er et spørgsmål, om vi i Grønland kunne have undladt at føre byggeriet op i den høje standard, det har, og som svarer til det bedste af den danske byggestandard.

Rapporten lægger bl. a. vægt på, at standarden ikke må hæves yderligere, at man roligt kan sænke standarden, hvor dette kan gøres uden at virke påfaldende, at byggeriet må forenkles, at den endelige brugsværdi ikke bør være så afhængig af, om alt er perfekt udført, og at byggeriet skal kunne tåle dårlig vedligeholdelse.

På denne baggrund bedes ministeren oplyse de aktuelle opførelsesudgifter for nybyggeriet i Grønland – gerne med angivelse af såvel m²-priser som totaludgifter pr. lejlighed i etagebyggeriet og pr. enfamilieshus. Om muligt bedes det tillige i svaret angivet, hvor stor en del af forrentningen og afskrivningen på byggeriet der tilvejebringes ved henholdsvis huslejebetaling og ved statslige eller kommunale tilskud.

På baggrund af det i rapporten fra GTO anførte bedes ministeren endvidere oplyse, om han er enig med rapportens forfatter i, at boligstandarden kan sænkes.

Besvarelse (12/1 78):

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Spørgsmålet om opførelsesudgifterne kan ikke besvares generelt med et enkelt eller nogle få tal, idet byggeomkostningerne i Grønland udviser betydelige svingninger. F. eks. er det væsentligt dyrere at bygge i Nord- og Østgrønland end på vestkysten, ligesom byggeomkostningerne på bygderne generelt er betydeligt højere end i byerne. Hertil kommer, at de lokale konkurrenceforhold spiller en ikke uvæsentlig rolle, således at der i byer med en lav aktivitet i forhold til de lokale mestres kapacitet i almindelighed opnås lavere priser end andre steder. Endvidere betyder forskelle i byggestandard variationer i byggeomkostningerne. F. eks. udføres enfamilieshuse som oftest i en noget enklere standard end flerfamilieshusbyggeriet.

Det spiller således en betydelig rolle for byggeomkostningerne, om boligerne forsynes med vandstik og kloaktilslutning, eller om de

– som det stadig i vidt omfang er tilfældet for enfamilieshuse – udstyres med enklere installationer. Endelig medfører funderingsforhold og det meget »levende« terræn i Grønland variationer i byggeomkostningerne.

Man må desuden være opmærksom på, at små huse respektive små lejligheder generelt bliver dyrere pr. kvadratmeter end tilsvarende større.

Det bedste indtryk af byggepriser fås gennem konkrete eksempler fra gennemførte byggerier. En række eksempler er nævnt i bilag 1. De anførte byggeomkostninger er i alle tilfælde håndværkerudgifter.

Det bør bemærkes, at i 1960'erne og første halvdel af 1970'erne blev hovedparten af boligbyggeriet i Grønland gennemført som koncentreret etagehusbyggeri tilrettelagt efter moderne metoder for hurtigt at afhjælpe den mest akutte boligmangel. Samtidig gav denne boligform mulighed for på økonomisk overkommelig måde at forsyne boligerne med moderne tekniske faciliteter som centralvarme, wc og bad, maskinvaskerier samt vand- og kloaktilslutning fra de offentlige ledningsanlæg.

I dag gennemføres det koncentrerede boligbyggeri først og fremmest som række- og kædehusbyggeri og lavt etagehusbyggeri for herigennem at imødekomme et stærkt grønlandsk ønske om et boligbyggeri med mere jordnære miljømæssige forhold end det tidligere etagehusbyggeri. Det er imidlertid samtidig målet at nå frem til byggeformer, som er bedre egnede for lokal styring end det relativt komplicerede etagehusbyggeri, og som det tillige er lettere for de lokale mestervirksomheder og den lokale arbejdskraft at udføre.

For så vidt angår huslejebetaling og tilskud henviser jeg til bilag 2.

Endelig kan jeg om standardproblemet oplyse følgende:

Den af hr. Kjørulff-Schmidt omtalte rapport vedrører en rejse, som Grønlands tekniske organisations direktør og vicedirektør i oktober 1977 foretog til Leningrad og Sibirien, og som ganske naturligt har givet anledning til sammenligninger mellem byggeriet i Sibirien og i Grønland. Rapportens konkluderende afsnit, hvori standardproblemet er behandlet, vedlægges til orientering (bilag 3).